

**Projekt standardów wymagań egzaminacyjnych
będących podstawą przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego
z zakresu języka obcego nowożytnego
(materiał do konsultacji)**

Przedkładamy do konsultacji projekt standardów wymagań egzaminacyjnych będących podstawą przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego z zakresu języka obcego nowożytnego dla uczniów klas trzecich gimnazjów uczących się tego języka jako przedmiotu obowiązkowego (w wymiarze co najmniej 3 godzin tygodniowo).

Punktem wyjścia dla autorów tego projektu była podstawa programowa kształcenia ogólnego (DzU z 2002 r. nr 51, poz. 458, z późn. zm.), która określa, co w dziedzinie kształcenia językowego zapewnia uczniowi każda szkoła. Formułując standardy, autorzy uwzględnili powszechny i obowiązkowy charakter egzaminu i dlatego wzięli pod uwagę przede wszystkim podstawowe umiejętności, które zwykle kształcone są w pierwszych latach nauki języka obcego w zakresie odbioru tekstu słuchanego, odbioru tekstu czytanego i reagowania językowego.

Ważne punkty odniesienia dla autorów przedstawianego projektu stanowiły:

- standardy wymagań będące podstawą przeprowadzania egzaminu w ostatnim roku nauki w gimnazjum z części humanistycznej i z części matematyczno-przyrodniczej (DzU z 2001 r. nr 92, poz. 1020, z późn. zm.) – one decydowały o formie zapisu standardów i stopniu ich uszczegółowienia
- standardy wymagań będące podstawą przeprowadzania egzaminu maturalnego (zawarte w tym samym Dzienniku Ustaw) – niezbędne było zachowanie spójności wymagań w poszczególnych obszarach standardów między gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym etapem kształcenia oraz uwzględnienie planowanego na przyszłość porównywania osiągnięć uczniów
- „Europejski system opisu kształcenia językowego” – pokazujący, w jaki sposób eksperci z różnych krajów opisali wymagania określające konkretny poziom zaawansowania znajomości języków.

Autorzy przedkładanego do konsultacji projektu standardów wymagań egzaminacyjnych z zakresu języka obcego nowożytnego na poziomie gimnazjum zakładają, że egzamin gimnazjalny mający na celu sprawdzenie zapisanych w tych standardach wiadomości i umiejętności będzie miał formę egzaminu pisemnego trwającego 90 minut, z których część zostanie przeznaczona na wykonywanie zadań odnoszących się do wysłuchanego tekstu (wysłuchanych tekstów). By umożliwić lepsze zrozumienie proponowanych standardów, autorzy opatrzyli je zwięzłymi wyjaśnieniami (podobnie zapisano standardy wymagań będące podstawą przeprowadzenia dwóch pozostałych części egzaminu gimnazjalnego w informatorze o egzaminie). Przedkładamy też – z prośbą o wyrażenie opinii – propozycję zakresu struktur leksykalno-gramatycznych, których opanowanie może być sprawdzane podczas egzaminu oraz propozycję tematyki tekstów, które będą stanowiły podstawę tworzenia zadań sprawdzających umiejętności uczniów.

PROJEKT STANDARDÓW WYMAGAŃ EGZAMINACYJNYCH WRAZ Z WYJAŚNIENIAMI DLA UCZNIĄ

JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY

Standardy wymagań egzaminacyjnych Uczeń:	Wyjaśnienia dla ucznia
I. ODBIÓR TEKSTU SŁUCHANEGO	
	<p>Trzy pierwsze standardy informują o wymaganiach w zakresie rozumienia słuchanego tekstu.</p> <p>Powinieneś zapoznać się z treścią zadań ułożonych do tego tekstu, aby wiedzieć, na czym skoncentrować się podczas słuchania. Tekst będzie odtworzony dwukrotnie. Słuchaj go uważnie, a następnie rozwiąż zadania zgodnie z poleceniami. Nie zawsze wykonanie zadania wymaga zrozumienia szczegółów, część informacji możesz wywnioskować z kontekstu.</p>
1) określa główną myśl tekstu,	Wskazanie głównej myśli tekstu jest możliwe po uważnym wysłuchaniu go w całości. Skoncentruj się więc na zrozumieniu, o czym jest tekst, uświadomieniu sobie ogólnego sensu całego nagrania. Temat tekstu może dotyczyć problemu, wydarzenia, postaci, przedmiotu – wokół niego skupia się treść wypowiedzi.
2) określa kontekst sytuacyjny,	Podczas słuchania tekstu powinieneś zwrócić uwagę na sytuację, w jakiej się ktoś znajduje lub coś się dzieje, rozpoznać okoliczności przedstawionego zdarzenia (np. określić jego czas lub miejsce), zidentyfikować osoby w nim uczestniczące.
3) stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje,	Powinieneś porównać treści podane w zadaniu z wysłuchanym tekstem i stwierdzić, czy te treści są zawarte w tekście, czy są z nim zgodne, czy niezgodne. Powinieneś także odnaleźć określone informacje, wybrać z tekstu te treści, które spełniają warunki podane w zadaniu.

II. ODBIÓR TEKSTU CZYTANEGO

	<p>Siedem kolejnych standardów dotyczy rozumienia tekstu czytanego.</p> <p>Warunkiem poprawnego wykonania zadań w tym obszarze standardów jest uważne przeczytanie tekstu. Zrozumiesz go, gdy Twoja znajomość słownictwa i struktur gramatycznych będzie odpowiednio dobra, żeby pojąć jego ogólny sens i odszukać określone informacje. Nie zawsze wykonanie zadania wymaga zrozumienia szczegółów, część informacji możesz wywnioskować z kontekstu.</p>
1) określa główną myśl tekstu,	<p>Wskazanie głównej myśli zamieszczonego w teście tekstu jest możliwe po uważnym zapoznaniu się z nim w całości. By trafnie określić, o czym jest tekst, możesz do niego powracać wielokrotnie. Nie musisz wiedzieć, jakie znaczenie ma każdy wyraz – skoncentruj się na zrozumieniu ogólnego sensu, a nie wybranych szczegółów. Temat tekstu może dotyczyć problemu, wydarzenia, postaci, przedmiotu – wokół niego skupia się treść wypowiedzi.</p>
2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu,	<p>Podczas czytania powinieneś zwrócić uwagę na to, czego dotyczą poszczególne części tekstu. Główna myśl fragmentów tekstu – podobnie jak w wypadku całości tekstu – może dotyczyć problemu, wydarzenia, postaci lub przedmiotu.</p>
3) stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje,	<p>Powinieneś porównać treści podane w zadaniu z przeczytanym tekstem i stwierdzić, czy te treści są zawarte w teście, czy są z nim zgodne, czy niezgodne. Powinieneś także odnaleźć określone informacje, wybrać z tekstu te treści, które spełniają warunki podane w zadaniu.</p>
4) określa intencje nadawcy tekstu,	<p>Aby odczytać intencje nadawcy tekstu, powinieneś zwrócić uwagę na cel, jaki chciał on osiągnąć, rozpoznać zamiar lub motyw, który skłonił go do sformułowania danej wypowiedzi.</p>

5) określa kontekst sytuacyjny,	Czytając tekst, powinieneś zwrócić uwagę na to, co towarzyszy przedstawionej sytuacji lub zdarzeniu oraz na okoliczności, w których ktoś się znajduje lub coś się dzieje, np. określić czas lub miejsce opisanego zdarzenia, zidentyfikować osoby w nim uczestniczące.
6) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu,	Analizując tekst, powinieneś dostrzec powiązania między jego częściami, np. kolejne motywy czy wątki, następstwo przedstawianych zdarzeń, związki między przedstawionymi działaniami i ich rezultatami. Powinieneś także umieć uporządkować lub połączyć wskazane fragmenty tekstu lub uzupełnić podany tekst odpowiednimi elementami tak, by stanowił spójną logicznie i gramatycznie całość.
7) rozpoznaje poprawne użycie struktur leksykalno-gramatycznych.	Powinieneś znać typowe słownictwo i struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do zrozumienia czytanego tekstu, aby wskazywać, które struktury powinny być zastosowane w sytuacji przedstawionej w zadaniu.
III. REAGOWANIE JĘZYKOWE	
	<p>Dwa kolejne standardy dotyczą reagowania językowego.</p> <p>Skutecznie i stosownie reagujemy w różnych sytuacjach komunikacyjnych wtedy, gdy znamy wiele sposobów wyrażania różnych funkcji językowych. Aby zaproponować drugiej osobie podjęcie jakiegoś działania lub uzyskać od niej jakieś informacje, wystarczyłoby znać tylko po jednym sposobie formułowania propozycji lub pytania. Nie wiesz jednak, jak inna osoba zakomunikuje Ci swoje oczekiwania. Musisz zatem być przygotowany na rozumienie, rozpoznawanie i stosowanie rozmaitych sposobów reagowania językowego.</p>

<p>1) właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy,</p>	<p>Pierwszy standard dotyczy reagowania w języku obcym odpowiedniego do zaistniałych okoliczności (w tym przedstawionych w wysłuchanym lub przeczytanym tekście). Powinieneś rozpoznawać i stosować właściwe zwroty czy wyrażenia po to, by np. zapytać o coś, przekazać odpowiednie informacje, odmówić ich udzielenia, rozpocząć rozmowę, brać w niej udział lub ją zakończyć. Twoje wypowiedzi powinny być poprawne pod względem językowym.</p>
<p>2) przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym.</p>	<p>Powinieneś wyrazić w języku obcym to, co opisano po polsku lub przedstawiono w materiale ikonograficznym (w tym na fotografii, plakacie, piktogramie), na przykład dostosować do ilustracji odpowiedni opis albo wyrazić w języku obcym reakcję na sytuację opisaną po polsku.</p>

STRUKTURY LEKSYKALNO-GRAMATYCZNE wg funkcji komunikacyjnych

Uwaga!

W informatorze o egzaminie z każdego języka obcego nowożytnego przykłady ilustrujące poszczególne funkcje będą zapisane w danym języku, z uwzględnieniem specyfiki nauczania tego języka w gimnazjum.

Informacja

- identyfikacja i lokalizacja osoby lub przedmiotu

Np.: Ta wysoka brunetka to moja siostra Ewa. Jan stoi za dyrektorem szkoły. Krystyna przebywa obecnie w Brukseli. Nasze biuro mieści się na piątym piętrze. Książka leży na stole. Po prawej stronie jest kuchnia i wyjście na taras, a po lewej – salon i sypialnia. Pani Maria Malinowska? (=Czy pani jest panią M. Malinowską?)

- pytanie i prośba o informację

Np.: Kim jest ta dziewczyna? Jak się nazywa? Skąd jesteś (pochodzisz)? Gdzie mieszkacie? Czym zajmuje się twój ojciec? Który z tych panów jest twoim wychowawcą? Kto z was był na Krecie? Co jest (mieści się) w tym budynku? Co robisz jutro wieczorem? Umiesz pływać? Mówi pan po japońsku? Jak mam to zrobić? O której zaczyna się mecz? Jak dojść na Starówkę? Na którym przystanku mam wysiąść? Ile to kosztuje? Dlaczego mi o tym nie powiedzieliście? Kiedy do mnie przyjdiesz? Którego dzisiaj mamy? Jak się pan dzisiaj czuje? Jaka będzie jutro pogoda? Co ona ci powiedziała? Dokąd się wybieracie? Po co mi to mówisz? Dlaczego opuściłeś wczorajszy trening?

- opis

= miejsca i przedmiotu

Np.: Jest olbrzymi. Jest daleko stąd. Tam jest bardzo spokojnie. Nie ma tu ani jednego kina.

= postaci

-narodowość, zawód, pokrewieństwo

Np.: Jest Meksykaninem. Jest (pochodzi) z Litwy. Jest kucharzem / pracuje jako kucharz. Wuj Karol jest bratem mojej matki.

-cechy fizyczne, wygląd

Np.: Jest wysoka i szczupła. Ma brodę i nosi okulary.

= stanu emocjonalnego

Np.: Jest szczęśliwy. Są załamani. Jesteśmy przerażeni obecną sytuacją.

= czynności

-zwyczajowych i odbywających się w momencie mówienia

Np.: Codziennie wstaję o siódmej rano. Nigdy się nie uśmiecha.
Teraz odpoczywam. Właśnie oglądamy telewizję.

= planów i zamierzeń

Np.: Zaraz to zrobię. Już idę. Latem chcemy pojechać do Włoch. Nie mam zamiaru z nim rozmawiać. Postanowiłem napisać do niego e-mail. Zadzwoń do ciebie dziś wieczorem. Porozmawiamy przy najbliższej okazji.

- określenie czasu, odległości, miary, wagi, ceny

Np.: Pociąg odjeżdża o jedenastej piętnaście. Koncert rozpoczyna się o piątej po południu. Nigdy nie kładzie się spać przed północą. W sobotę wieczorem mamy imprezę. Dziś jest 22 lipca.

Mieszka w pobliżu/niedaleko stąd. Toledo leży (w odległości) 60 km od Madrytu.

Ma 170 cm wzrostu. To waży około 2 kilogramów.

Bilet do kina kosztuje 10 euro. Jabłka są po 2 euro.

- porównanie cech osób, przedmiotów, miejsc, sytuacji, czynności

Np.: Jest wyższy od ciebie. Mam więcej płyt niż ty. Jest taka sama jak jej starsza siostra. Jest podobna do swojej babci. To najstarszy budynek w tym mieście. Jest równie sympatyczny jak jego żona. To (był) najpiękniejszy dzień w moim życiu. Jabłka kosztują tyle samo, co banany. Najbardziej lubię książki podróżnicze.

- informacja o czynnościach przeszłych; opis sytuacji

Np.: Widziałem go parę dni temu. Kolumb odkrył Amerykę w 1492 roku. W zeszłym roku byliśmy nad morzem.

Wczesnie wstałem, szybko zjadłem śniadanie i poszedłem do szkoły.

Gdy byłem małym dzieckiem, wierzyłem w świętego Mikołaja.

Kiedy wychodziłam z domu, zadzwonił telefon.

- przekazanie informacji podanej przez osobę trzecią

Np.: Maciek uważa, że to świetna książka. Nauczyciel prosi, żeby na następną lekcję powtórzyć przerobiony materiał. On mówi, że nie może przyjść.

- wyrażenie przyczyny, skutku, warunku, celu; powiązanie informacji

Np.: Nie chcę teraz rozmawiać, bo boli mnie głowa. Nie mogę iść z wami na dyskotekę, bo jutro mam klasówkę z matematyki. Przyjdź, żeby z nami porozmawiać. Jest bardzo zajęta i dlatego nie może się z nami spotkać. Jest smutny, ponieważ jego ukochany piesek wpadł pod samochód. Było bardzo zimno, więc zdecydowaliśmy nie wychodzić z domu. W Hiszpanii leje deszcz, a w Polsce są upały nie do zniesienia. Ja lubię blondynki, natomiast mojemu przyjacielowi podobają się brunetki. Wiem, że macie rację, ale (jednak) nie mogę się z wami zgodzić. Przyjdę, jeśli mnie zaprosisz.

Opinia

- wyrażenie własnej opinii np. na temat przedmiotu, osoby, sytuacji

Np.: Lubię tańczyć. Bardzo podoba mi się ten chłopak. Wolę powieści kryminalne. Uważam, że jest antypatyczny. Moim zdaniem ten film jest nudny. Wydaje mi się, że to bardzo niebezpieczne.

- prośba o opinię np. na temat przedmiotu, osoby, sytuacji

Np.: Co sądzisz o tej książce? Jak (udała się) wczorajsza impreza? Zgadzasz się ze mną?

A pan, co o tym myśli?

- wyrażenie zgody lub sprzeciwu

Np.: Tak, proszę. Dobrze. Zgoda. W porządku.

Jasne. Oczywiście, że tak. Nie mam nic przeciwko temu. Nie ma mowy. Nic podobnego.

- potwierdzenie i zaprzeczenie zasłyszanej opinii

Np.: Tak jest. Zgadza się. Uważam, że on ma rację. Na pewno. Właśnie, że tak/nie. Nie, to nieprawda. (To) niemożliwe. Nie zgadzam się z panem.

- wyrażenie

= własnej oceny faktów, zjawisk i postaci; przedstawienie odmiennego punktu widzenia

Np.: Moim zdaniem to wybitny poeta. Myślę, że nie masz szans. Obawiam się, że to nie będzie możliwe. To prawda, ale wydaje mi się, że ...

- przekazanie opinii osób trzecich

Np.: Moja mama uważa, że powinnaś tam pojechać. Zdaniem nauczyciela, nasz pomysł jest mało oryginalny.

Znajomość przedmiotu i stopień pewności

- potwierdzenie znajomości i przyznanie nieznajomości faktu, osoby, przedmiotu, tematu

Np.: Jestem pewny. Dobrze go znam. Nie mam pojęcia. Nic o tym nie wiem.

- zapytanie o znajomość faktu, osoby, przedmiotu

Np.: Znasz dobrze tego mężczyznę? Co ty wiesz o...?

- wyrażenie

= pewności lub niepewności; prośba o potwierdzenie

Np.: Jestem pewny. Nie sądzę. To prawda. Być może. Wydaje mi się, że nie masz racji. To prawda? Jesteś pewna? Czy to nie dziwne? Uważasz, że to możliwe?

= prawdopodobieństwa lub hipotezy

Np.: Może przyjedzie w przyszłym tygodniu. Możliwe, że w nocy będzie burza. Prawdopodobnie dziś go nie będzie. A jeśli nam się nie uda? Gdyby okazało się, że sam nie dam rady, poproszę cię o pomoc. Być może przyjdę. Na twoim miejscu poszedłbym z nimi.

Uczucia, życzenia, preferencje

- wyrażenie

= upodobań, chęci, pragnienia

Np.: Bardzo lubimy śpiewać. Chcę być sam. Nie mam ochoty tam pójść. Marzę o podróży dookoła świata.

= stanu fizycznego i emocjonalnego

Np.: Czuję się okropnie. Chce mi się spać/jeść. Jestem zmęczony/głodny/szczęśliwy/rozczarowany. Bolą mnie zęby.

- zapytanie

= o upodobania, chęci, pragnienia

Np.: Lubisz lody? Masz ochotę na spacer? Chcecie go poznać? Jakie są wasze marzenia?

= o stan fizyczny i emocjonalny rozmówcy i osób trzecich

Np.: Dobrze się czujesz? Co u was słychać? Jesteś szczęśliwa? Wszystko w porządku? Jak się pan miewa? Jak się czuje pańska żona?

- prośba o wybaczenie i reakcja wobec takiej prośby

Np.: (Bardzo) przepraszam. Bardzo mi przykro.
Nic się nie stało. To bez znaczenia. Nie przejmuj się.

- wyrażenie

= **zdziwienia, radości, żalu, rozczarowania, zmartwienia itp.**

Np.: Naprawdę? Mówisz serio?/Nie żartuj! Wspaniale! Szkoda! Niestety. Przykro mi.

= **braku zainteresowania, obojętności, znudzenia**

Np.: Wszystko mi jedno. Nic na to nie poradzę. Nic mnie to nie obchodzi. Wcale mnie to nie bawi.

- dodanie otuchy, pocieszenie, uspokojenie

Np.: Nie przejmuj się. Uspokój się. Głowa do góry. Jakoś to będzie.

Obowiązek, przyzwolenie; sugestia, prośba, rozkaz

- zapytanie o możliwość lub konieczność zrobienia czegoś; prośba o przyzwolenie i zezwolenie

Np.: Panie profesorze, czy mogę prosić pana o radę? Mogę o coś zapytać? Można (wejść / zapalić)? Pożyczysz mi swój komputer?

= **zezwozenie i negacja przyzwolenia**

Np.: Oczywiście. Bardzo proszę. Rób, jak uważasz. Nie. Nie ma mowy.

= **udzielenie zezwolenia pod określonym warunkiem**

Np.: Możecie iść do kina, ale najpierw musicie odrobić lekcje.

- propozycja, sugestia

Np.: Napijesz się kawy? Może ty to zrobisz? Zobaczymy się dziś wieczorem?

= **akceptacja i odrzucenie**

Np.: Dziękuję. Chętnie. Z przyjemnością. Dobrze, ale nie w tej chwili. Czemu nie? Niestety, przykro mi, ale... Co ci przyszło do głowy? Zwariowałeś? Nigdy w życiu.

- prośba o zrobienie czegoś, polecenie, rada

Np.: Proszę, zrób to (dla mnie). Zadzwoń do niego jak najszybciej. Możesz mi podać ręcznik? Nie objadaj się słodyczami. Nie warto z nim dyskutować. Radzę ci to przemyśleć.

= **instrukcja; oficjalny komunikat**

Np.: Zostaw wiadomość po usłyszeniu sygnału. Wstrząsnąć przed użyciem. Proszę włożyć kartę i wybrać PIN. Proszę zapiąć pasy.

= **wyrażenie polecenia, rady, zakazu z uzasadnieniem**

Np.: Nie otwieraj okna, bo się przeziębisz. Zapomnij o niej, nie jest ciebie warta.

- prośba o przekazanie wiadomości lub polecenia

Np.: Powiedz jej, że mam dla nich dobrą wiadomość. Powiedz im, żeby przyszli.

- zaoferowanie pomocy i prośba o pomoc; przyjęcie jej i odrzucenie

Np.: Mogę pomóc? / W czym mogę pomóc? Pomóż mi otworzyć tę szufladę.
Dziękuję. Dziękuję, nie trzeba. Poradzę sobie.

Zachowania społeczne; interakcja

- powitanie i pożegnanie; życzenia przy pożegnaniu

Np.: Cześć! Co słysząc? Jak leci? Dzień dobry, panie Kowalski.
Na razie! Do widzenia. Do zobaczenia!
Powodzenia! Trzymaj się!

- przedstawianie się, reakcja na przedstawianie się, przedstawianie kogoś komuś, formy zwracania się do kogoś

Np.: To jest moja przyjaciółka Helena. Przedstawiam panu moich rodziców. Pozwoli pani, że się przedstawię.
Bardzo mi miło. Miło mi pana/panią poznać.
Jestem Marek. ... Mówmy sobie po imieniu.

- reakcja na informację: wyrażenie zainteresowania, zdziwienia, radości, żalu itp.

Np.: Co takiego? Naprawdę? Doskonale! Cudownie! Nie wierzę! Tak mi przykro.

- podziękowanie i reakcja na podziękowanie

Np.: (Bardzo) dziękuję. To miło z pana strony. Nie ma za co. (To) drobiazg.

- złożenie gratulacji i życzeń

Np.: Wszystkiego najlepszego! Moje gratulacje! Wesołych Świąt! Szczęśliwego Nowego Roku!

- sposoby zwracania się do rozmówcy

Np.: Posłuchaj. Proszę pana/i! Tak, słucham. W czym mogę pomóc?

- zasygnalizowanie braku zrozumienia, prośba o powtórzenie

Np.: Nie rozumiem. Co pan powiedział? Czy mogę prosić o powtórzenie? Przykro mi, ale niewiele z tego zrozumiałem.

- przeliterowanie i prośba o przeliterowanie (nazwiska, nazwy własnej itp.)

Np.: Jak pisze się "sandwich", przez "w" czy "v"? Czy może pani przeliterować swoje nazwisko? Mógłbyś mi to napisać?

- pytanie o znaczenie, prośba o wyjaśnienie nieznanego wyrazu, wyrażenia itp.

Np.: Co to jest „pub”? Co znaczy "cretino"? Co oznacza PR? Jak mówi się po polsku "ping-pong"?

- prośba o mówienie wolniej, głośniej itp.

Np.: Proszę mówić wolniej. Źle słysząc, mów głośniej.

PRZYKŁADOWA TEMATYKA TEKSTÓW STANOWIĄCYCH PODSTAWĘ ZADAŃ EGZAMINACYJNYCH

- a) człowiek – dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania
- b) dom – jego położenie, pomieszczenia i ich wyposażenie
- c) życie rodzinne i towarzyskie – członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, znajomi, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości
- d) szkoła – przedmioty nauczania, życie szkoły
- e) praca – popularne zawody i czynności z nimi związane, miejsce pracy
- f) żywienie – artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, lokale gastronomiczne
- g) zakupy i usługi – rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie, kupowanie, reklama, korzystanie z usług, reklamacja
- h) podróżowanie i turystyka – wycieczki, zwiedzanie, środki transportu, informacja turystyczna, orientacja w terenie
- i) kultura – dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestniczenie w kulturze
- j) środki masowego przekazu
- k) sport – dyscypliny sportu, obiekty i sprzęt sportowy, imprezy sportowe
- l) zdrowie – higieniczny tryb życia, samopoczucie, dolegliwości, choroby i ich leczenie
- m) nauka i technika – podstawowe urządzenia techniczne i korzystanie z nich
- n) świat przyrody – pogoda, rośliny, zwierzęta, krajobraz, ochrona środowiska naturalnego
- o) elementy wiedzy o świecie i krajach danego obszaru językowego